

Sygn. akt V U 539/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 września 2015 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Marzena Głuchowska

Protokolant Barbara Wypych

po rozpoznaniu w dniu 29 września 2015 r. w Kaliszu

odwołania E. Ł.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 23 marca 2015 r. Nr (...)

w sprawie E. Ł.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

Zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 23 marca 2015 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującemu emeryturę poczynając od dnia (...).

UZASADNIENIE

W dniu 02.03.2015 r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. został złożony wniosek o przyznanie prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach dla E. Ł..

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 25.03.2015 r. w sprawie (...) odmówił E. Ł. prawa do emerytury. Zdaniem ZUS w O. odwołujący nie spełnia przesłanek wskazanych w art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. 2004 r, nr 39, poz. 353 ze zm.) tj. nie wykazał 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Od tej decyzji w dniu 27.04.2015 r. r. E. Ł. wniósł odwołanie, w którym podniósł, iż wykonywana przez niego praca na stanowisku mechanika samochodowego w kanałach w okresie od 01.08.1973 r. do 30.09.1991 r. w Przedsiębiorstwie Usługowym (...) w K., na którym to stanowisku wykonywał pracę stale, jest pracą na stanowiskach wymienionych w wykazie A do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, co uprawnia go do uzyskania wcześniejszego świadczenia emerytalnego.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS w O. podtrzymał argumentację wcześniej przedstawioną w zaskarżonej decyzji, podniósł, iż odwołujący nie udowodnił 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach oraz wniósł o oddalenie odwołania E. Ł..

Sąd Okręgowy/Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący E. Ł. urodził się dnia (...) Wykazał staż pracy na dzień 01.01.1999 r. wynoszący 25 lat 4 miesiące i 1 dzień. Organ rentowy nie uznał odwołującemu okresu pracy w szczególnych warunkach na stanowisku mechanika samochodowego w kanałach w okresie od 01.08.1973 r. do 30.09.1991 r. w Przedsiębiorstwie Usługowym (...) w K., poprzednio funkcjonującym jako Okręgowy Zakład (...) w K..

Odwołujący posiadał status pracownika. Odwołujący obecnie pracuje zawodowo. Odwołujący nie jest członkiem OFE.

W niniejszej sprawie odwołujący zmierzał do wykazania okresu pracy w warunkach szczególnych na stanowisku mechanika samochodowego w kanałach w okresie od 01.08.1973 r. do 30.09.1991 w Przedsiębiorstwie Usługowym (...) w K..

Odwołujący w okresie od 01.08.1973 r. do 30.09.1991 r. zatrudniony był w Okręgowym Zakładzie (...)w K., potem Przedsiębiorstwo Usługowe (...)w K.. W okresie od 28.10.1974 r. do 05.10.1976 r. odwołujący odbywał zasadniczą służbę wojskową. Zakład zajmował się naprawą samochodów ciężarowych i maszyn drogowych. Zabezpieczał samochody i maszyny drogowe dla (...). Samochody ciężarowe były wykorzystywane do przewozu żwiru, mas bitumicznych, asfaltu. Maszyny wykorzystywane były do prac na drogach. Były to równiarki, spycharki, koparki, dźwigi. Zakład, oprócz bazy, miał 9 placówek w terenie. W firmie były samochody ciężarowe: stary, jelicze, kamazy. Samochodów ciężarowych, głównie wywrotek było około 200. Z maszyn była równiarka, spycharka, koparka i dźwig. Te maszyny głównie też były na podwoziach samochodowych. Maszyn było około 60 sztuk. Zakład (...)miał własne warsztaty naprawcze. Cały sprzęt wymieniony wyżej naprawiany był w zakładzie, chyba że trzeba było usunąć awarię na drodze. Były kanały naprawcze- łącznie 6 ziemnych i 2 najazdowe. Zatrudniano mechaników (różnie w różnych okresach)- 6-8 i elektryka. Ponadto pracował kierownik, magazynier, 2 osoby w biurze. Odwołujący pracował jako mechanik w kanałach. W świadectwie pracy z dnia 27.09.1991 r. stanowisko odwołującego określono jako mechanik. W dniu 21.05.1997 r. pracodawca wystawił odwołującemu świadectwo pracy w szczególnych warunkach za okres od 01.08.1973 r. do 30.09.1991 r. Wskazano stanowisko mechanika samochodowego oraz Wykaz A Dział XIV poz. 16 przepisów ogólnych. Stanowisko odwołującego jako mechanik samochodowy określono w karcie obiegowej zmiany z dnia 01.08.1973 r., zaświadczeniu kwalifikacyjnym z dnia 02.08.1973 r., z dnia 08.01.1974 r., karcie obiegowej zmiany z dnia 25.10.1974 r. przed rozpoczęciem służby wojskowej, z dnia 02.11.1976 r., angażu z dnia 02.11.1976 r. po zakończeniu służby wojskowej w dniu 05.10.1976 r., angażu z dnia 19.11.1976 r., karcie kwalifikacyjnej z dnia 28.04.1977 r., angażu z dnia 20.05.1978 r., 10.05.1979 r., 29.10.1980 r., 25.09.1981 r., 29.03.1982 r. W angażu z dnia 31.05.1982 r. wskazano stanowisko monter mechanik, podobnie w angażu z dnia 20.09.1982 r. W karcie kwalifikacyjnej z dnia 12.09.1983 r. wskazano stanowisko monter mechanik. Z podania z dnia 06.11.1983 r. wynika, iż odwołujący pracował jako mechanik na pogotowiu technicznym, a z opinii z dnia 23.05.1983 r. – iż pracował jako pracownik pogotowia technicznego przy naprawie sprzętu drogowego. Stanowisko odwołującego jako mechanik wskazano także w angażu z dnia 25.03.1985 r., 10.12.1985 r., 21.04.1986 r., 11.07.1986 r., 26.11.1986 r., 24.07.1987 r., 16.05.1988 r., 12.10.1988 r., 21.03.1989 r., 31.07.1989 r., 20.09.1989 r., 21.11.1990 r. W zakładzie było pogotowie techniczne – furgon wyposażony w odpowiedni sprzęt. Pogotowie techniczne wyjeżdżało okazjonalnie. Odwołujący nie wykonywał pracy w pogotowiu technicznym. Mógł wyjechać nim okazjonalnie w razie nieobecności osób, które je obsługiwały.

Odwołujący wykonywał pracę mechanika samochodowego w kanałach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Naprawiał samochody ciężarowe i maszyny drogowe, głównie od podwozia i była to praca wykonywana w kanałach.

(dowód: zeznania odwołującego, zeznania świadków R. K., J. K., W. N., akta osobowe odwołującego)

Praca mechanika jako praca w szczególnych warunkach wymieniona została w wykazie A dział XIV poz. 16 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 08.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Powyższa kwalifikacja dotyczy jedynie mechaników samochodowych wykonujących prace w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych.

Możliwość uzyskania emerytury przez mężczyzn przed ukończeniem 65 roku życia przewidywał do 31.12.2008 r. przepis art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. nr 39, poz.353 ze zmianami). Obecnie osoby urodzone po 31.12.1948 r., które osiągnęły wiek wymieniony w art. 32 i pracowały w szczególnych warunkach mogą przejść na emeryturę na warunkach przewidzianych w art., 184 wymienionej ustawy. Muszą, m.in. spełniać warunek wykazania stażu pracy 25 lat dla mężczyzn i 15 lat pracy w szczególnych warunkach na dzień 01.01.1999 r. Przepis ten wymaga także dla spełnienia warunków do świadczenia rozwiązania stosunku pracy i braku przynależności do OFE. Od dnia 01.01.2013 r. wymóg rozwiązania stosunku pracy nie obowiązuje.

Dla celów ustalenia uprawnień do wcześniejszej emerytury za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych. Wiek emerytalny takich osób, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie ustawy oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 ze zmianami), a także na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie wymienionych aktów.

Pierwszym z warunków jest brak przynależności do OFE i odwołujący ten warunek spełnia. Kolejnym warunkiem jest ukończenie 60 roku życia. Odwołujący osiągnął wymagany przez przepisy wiek w dniu (...). Następnym warunkiem jest przepracowanie wymaganego okresu zatrudnienia tj. co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Odwołujący wykazał okresy składkowe i nieskładkowe za okres ponad 25 lat na dzień 01.01.1999 r. Ostatnim warunkiem uzyskania prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest przepracowanie co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na dzień 01.01.1999 r.

Aby wykonywaną pracę można było zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, musi to być rodzaj pracy wskazanej w załączniku A do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Praca ta, zgodnie z brzmieniem § 2 ust 1 wymienionego rozporządzenia musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wymaganym na danym stanowisku. Stosownie do ustępu 2 § 2 w/w rozporządzenia okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy. Pracodawca odwołującego sporządził świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach co do spornego okresu. Zgodnie z orzecnictwem Sądu Najwyższego przedmiotem postępowania w sprawie o wcześniejszą emeryturę jest ustalenie tego świadczenia z uwagi na warunki pracy, co oznacza konieczność poczynienia ustaleń dotyczących rodzaju i wymiaru zatrudnienia w warunkach szczególnych.

W świetle powołanego wyżej § 2 rozporządzenia Rady Ministrów zakład pracy wydaje zaświadczenie o zatrudnieniu w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji, natomiast w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okresów także w oparciu o inne dowody m. in. zeznania świadków (por. uchwała SN z 21.09.1984 r., sygn. akt III UZP 48/84 niepublikowana LEX nr 14630).

W rozpoznawanej sprawie, jak wyżej wskazano, pracodawca wystawił odwołującemu świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach za sporny okres na stanowisku mechanik samochodowy. Co do powyższego okresu od 01.08.1973 r. do 30.09.1991 r. przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż odwołujący wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę mechanika samochodowego w kanałach. Praca wymieniona jest w wykazie A dziale XIV poz. 16. cyt. wyżej rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym. Wystawione świadectwo wykonywania

pracy w szczególnych warunkach odpowiada więc stanowi faktycznemu. Odwołujący wykazał więc ponad 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Odwołujący spełnił zatem warunki wymienione w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał odwołującemu emeryturę poczynając od dnia (...).